

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda, Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, de către avocatul Reșulschi Galina în numele inculpatului și de către inculpat, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul din 16 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

Feodor Constantin XXXXX, născut la
XXXXX.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 14.10.2016 – 16.12.2016;

Instanța de apel: 09.01.2017 – 31.10.2019;

Instanța de recurs: 07.02.2020 – 06.05.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin rechizitoriu Feodor Constantin a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu semnele calificative: omorul unei persoane săvârșit cu premeditare.

1.1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 16 decembrie 2016, Feodor Constantin a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Feodor Constantin cu titlu de cheltuieli de judecată în folosul statului suma de 1974 lei.

2. În sentință prima instanță a constatat în fapt că:

Feodor Constantin, la data de 25 iunie 2016, în intervalul de timp de la ora 22: 00 până la ora 23:00, având asupra sa o armă de vânătoare de model „IJ 58, nr. KA 7559” deținută ilegal, s-a deplasat la stâna de oi ce aparține lui XXXXX Gheorghe, amplasată în apropierea satului XXXXX, XXXXX, unde acționând intenționat, a efectuat două împușcături cu arma de vânătoare, în direcția ciobanului XXXXX Dumitru, cauzându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață sub formă de traumatism balistic orb din armă de vânătoare cu alice, traumă deschisă cranio-cerebrală, fractură găurită a osului

parieto-tâmplar de dreapta, contuzie cu defect a țesutului cerebral în proiecția plăgii împușcate, care au dus la decesul lui XXXXX Dumitru.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului în prevederile art. 141 alin. (1) Cod penal, *omorul unei persoane*.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul Boghean Dumitru, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Feodor Constantin să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă de 20 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului, procurorul a menționat că prima instanță incorect a recalificat acțiunile inculpatului, considerând că infracțiunea nu a fost comisă cu premeditare, deoarece prin totalitatea de probe prezentate și examinate în ședința de judecată pe deplin a fost dovedită vinovăția inculpatului Feodor Constantin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal. Instanța a omis faptul că, inculpatul atât la urmărirea penală cât și la judecată a explicat că arma de vânătoare era ascunsă pe un teren ce-i aparține, tot în sat. Brînza, r-ul Cahul, însă nu la el acasă. Prin urmare comiterea infracțiunii cu premeditare se confirmă prin faptul că inculpatul a mers la locul unde era arma pentru a o lua, ulterior s-a deplasat la stâna.

Acțiunile, care au durat în timp confirmă intenția lui Feodor C. de comitere a crimei, deoarece dânsul s-a pregătit din timp, a planificat această acțiune. O dovadă în plus este și faptul că inculpatul cunoștea foarte bine locul amplasării stânei lui XXXXX Gheorghe și s-a deplasat pe timp de noapte, între orele 22.00 și 23.00, deci a ales timpul potrivit pentru comiterea crimei, ceea ce denotă o etapă de pregătire în realizarea infracțiunii, manifestată prin chibzuirea asupra detaliilor săvârșirii și tăinuirii ei.

Prima instanță nu a ținut cont de declarațiile martorilor XXXXX Ion și XXXXX Maria, prezenți în momentul împușcării lui XXXXX D., victima fiind așezată pe scaun, ceea ce confirmă că Feodor Constantin nu a împușcat în sus în altă parte, dar nemijlocit în direcția locului unde se afla XXXXX Dumitru, fiind conștient că arma de care dispune efectuează tragerii din cartușe încărcate cu alice (carteci), care la o anumită distanță se împrăștie, respectiv probabilitatea de a nimeri în persoană crește semnificativ, de unde reiese că inculpatul î-și dădea seama de consecințe.

Cu referire la constatările primei instanțe că intenția de a comite omorul cu premeditare lipsește, fiindcă inculpatul nu se cunoștea cu victima XXXXX D., adică nu a urmărit acest scop încă din momentul pornirii de acasă, apelantul a considerat că acestea sunt nefondate, întrucât chiar dacă Feodor C. a comis o eroare omorând o altă persoană, aceasta nu exclude caracterul premeditat al omorului, or legea nu ocrotește viața unei persoane concrete, ci viața oricui.

Caracterul premeditat al infracțiunii se confirmă și prin declarațiile martorilor XXXXX Ion și XXXXX Nicolae (ultimul fiind din partea apărării), care au declarat în instanță că în seara de 25.06.2016, Feodor C. a servit câteva

pahare cu vin, însă nu era beat, după ce pe la orele 19:30- 20:00, XXXXX Ion l-a adus cu mașina acasă pe Feodor C. La fel și rezultatul probei „Drager alcooltest” din 26.06.16 ora 11:37, în urma testării alcoolscopice a lui Feodor C. a arătat că are 0,00 vapori de alcool în aerul expirat, fapt care combate versiunea inculpatului că în acea seară dânsul era într-o stare de ebrietate avansată și nu ține minte toate detaliile, deoarece are pierderi de memorie când consumă alcool, dat din contra confirmă că dânsul într-un interval de timp, a realizat un complex de acțiuni menite să ducă la realizarea infracțiunii.

La fel, apelantul a considerat că prima instanță nu a făcut o analiză amplă și în ansamblu a probelor acușării, calificând incorect acțiunile făptuitorului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal. Totodată din conținutul sentinței de condamnare, reiese că nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar agrava vinovăția inculpatului, pe când în urma cercetării tuturor probelor în ședința de judecată, s-a dovedit că crima a fost comisă cu utilizarea armei, ceea ce potrivit art. 77 al. (1) pct. k) Cod penal, constituie o circumstanță agravantă.

3.2. Inculpatul Feodor Constantin prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei întrucât nu a avut intenția de a comite omorul.

În motivarea cererii de apel, inculpatul a menționat că, nu corespunde adevărului declarațiile martorului XXXXX, precum că în jur de o lună în urmă, Fiodor Constantin i-a pus arma la piept și l-a amenințat că-l v-a omorî deoarece, deplasându-se cu Tănase Vasile pe câmp pentru a verifica culturile semănate a depistat că porumbul este distrus, fiind peste tot urme de oi. S-a apropiat de XXXXX și l-a de ce a făcut acest lucru la care nu a primit nici un răspuns, atunci i-a comunicat că culturile cereale au fost distruse la suma de 10 000 lei și să-l anunțe pe stăpânul oilor, pentru a clarifica situația în caz contrar se v-a adresa la organele de poliție. Prezent fiind la această discuție și Tănase Vasile. Apelantul afirmă că el armă nu a avut și nici nu a amenințat cândva pe cineva cu arma vreodată.

La solicitarea inculpatului, instanța de judecată i-a refuzat în audierea lui Tanase Vasile și a soției sale. Nu are încredere nici în avocatul său deoarece este numit din oficiu și nu îi apără interesele nici într-un fel. Semnătura de pe f.d.100,101,103 sunt contrafăcute și nu-i aparțin, solicitând efectuarea expertizei grafoscopice, și potrivit concluziilor expertului probabil că pe două file semnătura nu-i aparține inculpatului.

3.3. Avocatul Chircu Tudor în numele inculpatului Fiodor Constantin, prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului, avocatul a menționat că Feodor Constantin nu este vinovat în săvârșirea infracțiunii prin care instanța de judecată l-a recunoscut vinovat în baza art. 145 alin.(I) Cod penal.

Instanța de judecată a pus la baza sentinței declarațiile martorului XXXXX Lidia care a afirmat că, a ridicat mostre de ștersături de pe minele lui Feodor Constantin, însă conform concluziei expertizei grafologice, semnăturile din numele lui Feodor Constantin depuse pe filele cu nr. 100-101 în rubrica „copia ordonanței am primit” și în rubrica „partea procesuală” au fost executate

probabil de către Feodor Constantin. Dacă expertul, fiind specialist în ramura sa a dat o concluzie cu afirmație posibilă, însăși inculpatul din start a declarat că ștersăturile de pe mâinile lui nu au fost luate, atunci instanța de judecată nu a înlăturat aceste dubii.

Instanța de judecată a pus la baza sentinței de învinuire și declarațiile depuse de Feodor Constantin făcute în cadrul de urmărire penală în calitate de învinuit (f.d.52-54). Conform acestor declarații *Feodor C. a relatat că dânsul admite și chiar se gândește că fiind în stare de ebrietate și nervos că oile lui XXXXX Gh. i-au distrus culturile, s-a deplasat la stâna lui unde a efectuat două împușcături, însă nu este convins că a avut scopul să omoare pe cineva, ci doar să-i sperie pe ciobani ca să nu umble cu oile pe câmpurile lui, a tras în direcția stânii, nicidecum în direcția ciobanului XXXXX pe care nu l-a văzut și nici nu-l știa.*

Conform procesului-verbal al experimentului de la fața locului din 08.07.2016 s-a stabilit distanța de la locul tragerii până la cadavru fiind de 50 metri. De la locul tragerii se vede flacăra roșie improvizată. Vocea persoanelor prezenți la distanța de 3 metri de la foc nu se face auzită. De la locul tragerii nu se văd: vagonul, stâna și persoanele prezente. Dacă de la locul tragerii împușcăturilor nu se văd persoanele care „chipurile” erau lângă foc. Astfel, apelantul a pus la îndoială concluzia cum instanța de judecată a constatat că, făptuitorul a împușcat în direcția ciobanului XXXXX, și că intenționat a efectuat împușcătura.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2019, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Apelurile declarate de inculpatul Feodor Constantin și de avocatul Chircu Tudor în numele inculpatului Feodor Constantin, au fost admise, casată sentința în partea cererii procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care:

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1974 lei din contul inculpatului.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a recalificat acțiunile inculpatului Fiodor Constantin din alin. (2) lit. b) art. 145 Cod penal, în alin. (1) art. 145 Cod penal, totodată apreciind că nu sunt întemeiate apelurile părții apărării privind temeiurile de achitare a inculpatului, întrucât vinovăția lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, a fost demonstrată prin următoarele probe, ce au fost cercetate suplimentar în instanța de apel, cum sunt: declarațiile inculpatului Fiodor Constantin din instanța de apel (f.d.6-7,vol.III); prima instanță (f.d.77-78,vol.II), instanța de apel menționând și că la emiterea sentinței prima instanță, pentru elucidarea contradicțiilor în declarațiile inculpatului, a ținut cont și de declarațiile acestuia de la urmărirea penală Astfel, Feodor Constantin în cadrul urmăririi penal (f.d.52-54,vol.I), ultimul declarând că, el admite și se gândește că fiind în stare de ebrietate și nervos că oile lui XXXXX G. i-au distrus culturile agricole, probabil a luat arma de

vânătoare, s-a deplasat la stâna lui XXXXX G. unde a efectuat 2 împușcături. Dar nu este convins că el a avut scopul să omoare pe cineva, doar să-i sperie pe ciobanii ca să nu umble cu oile pe câmpurile lui. Inculpatul a declarat că posibil a tras (focuri) în direcția stânei, fiind în stare de ebrietate și din neatenție l-a nimerit în XXXXX care a decedat. A menționat Fiodor C. că el la fața locului se putea deplasa cu mașina de model Ford Escort ori cu motocicletă”.

Instanța de apel, a apreciat că deși, inculpatul Feodor Constantin nu și-a recunoscut culpa potrivit învinuirii formulate, din examinarea probelor directe și indirecte administrate în cauza penală, în ansamblu și înlănțuirea lor logică, rezultă că, inculpatul Feodor Constantin, care a adoptat poziția negării infracțiunii săvârșite, și-a dat perfect seama de actele pe care le-a comis, de gravitatea acestora și penalitatea lor, privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. 1) Cod penal, fapt ce rezultă din probele următoare: declarațiile succesorului părții vătămate XXXXX Ion (f.d.79 vol.I); martorului XXXXX Ivan (f.d.88 vol.II); martorului Feodor Natalia (f.d.87,vol.II); martorului Feodor Alexandru (f.d.86,vol.II); martorului XXXXX Ion (f.d.84,vol.I); martorului XXXXX Gheorghe (f.d.82,vol.II); martorului XXXXX Maria (f.d.80-81 ,vol.II); martorului XXXXX Nicolai (f.d.89,vol.II); martorului XXXXX Lidia în cadrul (f.d.89a,vol.II).

La demersul părții apărării, în instanța de apel, au fost audiați unii martori în mod repetat cât și martori suplimentari, precum: martorul XXXXX Ivan (f.d. 162-164 vol. II); martorul XXXXX Lidia (f.d. 195- 197, vol.II); martorul minor XXXXX Alexandru (f.d. 172-174 vol, II); martorul XXXXX Ivan (f.d.181-183,vol.II); martorul Feodor Natalia (f.d. 198,vol.II); martorul XXXXX Ion (f.d.212-215,vol.II); martorul XXXXX Alexandru (f.d.216,vol.II).

Pe lângă declarațiile cercetate, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatului Feodor Constantin se confirmă și prin probele materiale și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26 iunie 2016 cu foto-tabel (f.d.7-10,vol.I); procesul-verbal de percheziție din 26.06.2016 (f.d.36-37,vol.I); rezultatele testului „Drager Alcotest” din 26.06.2016 ora 11.37, din care rezultă că Feodor Constantin are 0,00 mg/l vapori de alcool în aerul expirat (f.d.50,vol.I); procesul-verbal de ridicare din 27.06.2016 (f.d.97,vol.I); procesul-verbal de ridicare din 26.06.2016 (f.d.103,vol.I); raportul de expertiză nr.34/12/l-R-4334 din 01.08.2016 (f.d. 117,vol.I); raportul de expertiză nr.4037 din 20.07.2016, cu tabel-foto (f.d. 122-124,125- 126, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 26 iunie 2016 (f.d.142,vol.I); procesul-verbal de ridicare din 26 iunie 2016 (f.d.144,vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 27 iunie 2016 (f.d.145,vol.I); procesele-verbale de predare a informației de la compania de telefonie mobilă Moldcell de comunicații telefonice din 20.09.2016 (vol. 1, f-d. 151-153, 159-165), raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr. 697 a- 2016 din 02.08.2016 (f.d. 171-173 vol.1); raportul de expertiză nr. 34/12/1 -R-4843 din 25.08.16 cu tabel foto (f.d. 178- 180,181-182 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 194 din 14.07.2016 (foto-tabel, f.d. 185-186, 187, vol. 1); procesul-verbal al experimentului la fața locului din 08.07.2016 cu schemă (f.d. 190-192, 193, vol. 1); procesul-verbal de

ridicare din 18.08.2016 (f.d. 213, vol.1); procesul-verbal de examinare a obiectului a automobilului de model Ford Escort (f.d.214,vol.I); raportul de expertiză grafologică nr.34/12/1-R-500 din 25 noiembrie 2016 (f.d.63-65,66-71, vol. II); raportul de expertiză judiciară nr.57 din 29 ianuarie 2018 (f.d.231-236,237- 241,vol.II); raportul de expertiză judiciară grafoscopică nr.1173-1174 din 20 iunie 2019 (f.d.97-105,vol.III).

Instanța de apel, analizând probele enunțate în ansamblu, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, apreciindu-le conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, a considerat că prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei și întemeiat a identificat vinovăția inculpatului Feodor Constantin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, descriind fapta acestuia și reținând-o ca fiind dovedită.

Așadar, instanța de apel a susținut poziția primei instanțe, care a constatat cu certitudine că, la data de 25 iunie 2016, în jurul orei 22.00. Feodor Constantin a efectuat două împușcături din arma pe care o deținea, ridicată de la domiciliul său, în direcția lui XXXXX Dumitru, în rezultatul căruia ultimul a decedat. Instanța de apel a apreciat că faptul dat se confirmă prin declarațiile martorilor XXXXX Maria și XXXXX Ivan care atât în prima instanță cât și în instanța de apel, în mod repetat au comunicat că, pe la orele 22.00, au văzut cum s-a apropiat un automobil, au auzit o împușcătură, după care încă una, XXXXX Dumitru a căzut jos ,iar martorii au fugit ca să se ascundă. Ulterior peste 5 sau 6 minute au auzit cum automobilul din a treia încercare s-a pornit și a plecat, iar potrivit declarațiilor martorului XXXXX Gheorghe, ciobanii care erau angajați la el, au fost amenințați de către Feodor Constantin, deoarece oile i-au distrus semănăturile inculpatului, producându-i prejudiciul material.

Acest fapt fiind susținut și prin declarațiile martorul XXXXX Marina, care a comunicat că XXXXX Ivan (soțul martorei), a fost amenințat de Feodor Constantin cu armă, pentru distrugerea culturilor pricinuite de oi. Fapt confirmat și de martorul XXXXX Ivan, iar potrivit raportului de expertiză nr.34/12/1-R-4843 din 25.08.16 cu tabel foto (f.d. 178-180,181-182 vol. I), din care rezultă că pe tampoanele din tifon, cu care au fost prelucrate mâinile cet. Feodor Constantin și pe obiectele de haine (un tricou și o pereche de pantaloni scurți) ale acestuia, sunt prezenți factori suplimentari ai împușcăturii- fragmente de particule de pulbere fără fum.

Cu referire la starea de responsabilitatea inculpatului, instanța de apel a reținut că inculpatul Fiodor Constantin a fost și este responsabil în sensul art. 22 Cod penal pentru a fi atras la răspundere pentru fapta comisă, or, potrivit raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.697 a- 2016 din 02.08.2016 (f.d. 171-173 vol.I), în perioada comiterii infracțiunii ce i se impută lui Feodor Constantin (noaptea de 25.06.2016 spre 26.06.2016), tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, nu se afla în stare de beție voluntară amnestică, fără simptomatică psihotică și Feodor Constantin

urmează a fi recunoscut responsabil de fapta ce i se impută. Poate fi supus anchetei penale și purta răspundere penală, este apt de a conștientiza sensul și efectele unei eventuale pedepse penale.

Cu referire la argumentele apelului procurorului, instanța de apel a menționat că amenințarea făcută de Feodor Constantin în adresa ciobanului, martorului XXXXX Ion cu arma, pentru distrugerea culturilor agricole, fapt menționat și de inculpatul Feodor Constantin în cadrul urmăririi penale, nu poate fi apreciată ca planificarea acțiunii de către inculpat dar necesită a fi vizată sub unghiul motivului de răzbunare a inculpatului.

În opinia instanței de apel, nu constituie premeditare faptul că arma de vânătoare era ascunsă pe un teren în XXXXXr-l Cahul și nu se păstra acasă, respectiv Feodor C. s-a deplasat la locul unde era ascunsă arma, a luat-o și s-a deplasat la stâna de oi ce aparține lui XXXXX Gheorghe unde a efectuat 2 împușcături, în rezultat fiind omorât XXXXX Dumitru, iar durata de timp este apreciată în fiecare caz în funcție de calitățile subiective ale făptuitorului, precum și de celelalte împrejurări ale cauzei.

Potrivit declarațiilor atât a inculpatului Feodor Constantin, cât și a martorilor audiați în prezenta cauză penală, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Feodor Constantin nu cunoștea personal victima XXXXX Dumitru, astfel agravanta de premeditare susținută de către partea acuzării a fi aplicabilă speței, nu s-a adevărit, fapt care reiese atât din declarațiile martorilor XXXXX Ivan și XXXXX Maria cât și prin procesul-verbal al experimentului la fața locului din 08 iulie 2016, potrivit căruia s-a stabilit distanța de la locul tragerii până la cadavru fiind de 50 metri, fiind văzută de la locul tragerii, flacăra improvizată. De la locul tragerii nu se vede vagonul și persoane prezente la stâna.

Faptele descrise au permis instanței de apel de a concluziona asupra motivului de răzbunare a inculpatului Feodor Constantin realizate prin tragerea intenționată de focuri în direcția stânei și indirect, l-a împușcat pe XXXXX Dumitru care se califică ca omorul unei persoane, nefiind demonstrată omorul cu premeditate.

Cu referire la argumentele expuse în apelurile părții apărării, instanța de apel a notat că prin declarațiile martorului XXXXX Ion precum că acesta a fost amenințat de Feodor Constantin, care au fost confirmate și de martorul XXXXX Maria care a comunicat că „*anterior Feodor Constantin l-a amenințat pe soț, punându-i arma la piept și comunicându-i că îl v-a împușca pentru că a scăpat oile în terenul cu semănătură*”, și de martorul XXXXX Gheorghe care a declarat atât instanței de fond cât și instanței de apel că „*Feodor Constantin l-a amenințat că îi v-a împușca ciobanii dacă v-a mai găsi urme de animale în lanul de porumb*”. Mai mult, existența conflictului între inculpat ca proprietar al terenurilor și ciobanii de la stâna lui XXXXX Gh. a fost confirmată însuși prin primele declarații ale inculpatului la faza de urmărire penală.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că motive de achitare a inculpatului Feodor Constantin nu se constată în speță, or, vinovăția acestuia a fost demonstrată dincolo de orice dubiu rezonabil.

Cu referire la argumentul invocat de inculpat cu privire că nu i-a fost permis de către procuror să facă cunoștință cu materialele cauzei penale, la care inculpatul a refuzat să semneze iar în cadrul ședinței de judecată a făcut cunoștință doar 15- 20 minute, însă nu a reușit să studieze integral, instanța de apel a notat că potrivit procesului-verbal de anunțare despre terminarea urmăririi penale și prezentarea a materialelor de urmărire penală învinuitului și apărătorului din 13 octombrie 2016 (f.d. 233,vol. I) inculpatul a refuzat să facă cunoștință cu materialele cauzei și să semneze. Ulterior la 18 octombrie 2016, avocatul Tudor Chircu a înaintat cerere (f.d. 1 Vol. III) potrivit căruia se indică că Feodor Constantin refuzând să facă cunoștință de materialele dosarului, ulterior în urma convorbirilor confidențiale, inculpatul a acceptat să facă cunoștință împreună cu avocatul în incinta Judecătorei Cahul. Respectiv inculpatul a refuzat în mod benevol a face cunoștință cu materialele cauzei penale. Concomitent a fost menționat că inculpatul Feodor Constantin, în incinta Curții de Apel Cahul a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale la data de 20 aprilie 2018 (f.d.117 vol.III) și la data de 20 septembrie 2019 (f.d.146, vol.III).

Cu referire la alegațiile inculpatului privind refuzul instanței în audierea soției sale cât și a martorului Tănase, instanța de apel a menționat că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din prima instanță din 15 noiembrie 2016 (f.d.40, vol.II), cererea cu privire la audierea martorului Tănase a fost respinsă datorită faptului că această persoană a stat prezentă în sala de ședință și a participat la audierea depozițiilor martorilor. Precum și soția inculpatului a refuzat să facă declarații cât și a fost în sala de ședință și a asistat la audierea martorilor.

În ce privește argumentele părții apărării privind concluziile expertizei grafologice nr.34/12/I-R-500 din 25 noiembrie 2016, unde expertul a expus că semnătura de pe f.d. 100 și 101 probabil a fost efectuată de inculpatul Feodor Constantin, iar pe f.d. 102 nu a fost semnat de Feodor Constantin, fapt prin care în opinia apelanților se combate obiectivitatea expertizei fizico-chimice, instanța de apel a apreciat că în raport s-a notat probabilitatea reieșind din simplitatea executării semnăturii, din care motiv nu a fost posibil de stabilit diferențe în volumul necesar pentru o concluzie categorică pozitivă.

În acest sens, la demersul apărării s-a dispus efectuarea unei expertize grafoscopice, astfel, potrivit Raportului de expertiză judiciară grafoscopică nr.J173- 1174 din 20 iunie 2019 (f.d.97-105,vol.III), semnătura din numele lui Feodor Constantin din Ordonanța de colectare a mostrelor pentru cercetarea comparativă pe numele lui Feodor Constantin din 26 iunie 2016 și semnătura din numele lui Feodor Constantin Vasile din procesul-verbal de colectare a mostrelor pentru cercetarea comparativă pe numele lui Feodor Constantin, probabil, au fost executate de către Feodor Constantin, modele de semnături

ale căruia au fost prezentate. Prin urmare, instanța de apel a apreciat că cele stabilite prin raportul menționat contravin afirmațiilor inculpatului privind falsificarea materialelor cauzei.

La fel, instanța de apel a apreciat ca, neveridice declarațiile martorului minor XXXXX A., deoarece potrivit, raportului de expertiză judiciară nr.57 din 29 ianuarie 2018 (f.d.231-236,237-241, vol.III) sa constatat că, reieșind din vârsta minorului XXXXX Alexandru și starea lui de dezvoltarea fiziologică și psihologică, au fost constatate elemente de fantezie, răspunsurile martorului XXXXX Alexandru la întrebările puse în cadrul procesului penal, nu reflectă realitatea obiectivă, care a avut la data de 25 iunie 2016.

Mai mult ca atât, instanța de apel a conchis că declarațiile acestuia nu corespund realității și sunt combătute prin declarațiile martorilor XXXXX Maria, XXXXX Ion, XXXXX Ion, care au notat că în ziua de 25 iunie 2016, minorul XXXXX Alexandru nu a fost la stână, iar locul de muncă al minorului reprezenta altă stână, unde el se ocupa de capre.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate și argumentele inculpatului privind încălcarea normelor procesuale de asigurare dreptului de apărare, or, în speță a fost constatat că la urmărirea penală și în primă instanță inculpatul a fost asigurat cu apărător, avocat licențiat, Chircu Tudor, care a avut rol activ, înaintând diferite cereri și demersuri la examinarea cauzei, și a depus apel în interesele inculpatului. Ulterior, în instanța de apel a participat avocatul ales, Chironachi Vladimir care a participat de la parvenirea cauzei și până la refuzul inculpatului de acest avocat după ce a fost numit un apărător din oficiu-avocat Reșulschi Galina, ultima de asemenea având un rol activ privind apărarea inculpatului, fiind dispusă audierea adăugătoare a martorilor cât și a martorilor suplimentari și efectuarea expertizelor.

A fost oferită apreciere și argumentului invocat de partea apărării privind calificarea acțiunilor inculpatului conform prevederilor art. 149 Cod penal, instanța de apel notând la acest capitol că omorul se exprimă prin conduita intenționată (tragere cu armă de foc în direcția locului unde se aflau oameni), pe când în cazul lipirii de viață din imprudență nu are loc act de violență, dar o conduită greșită a făptuitorului într-o situație periculoasă, susceptibilă să producă, în anumite împrejurări, consecințe sub formă de moarte a victimei. Concluziile instanței în sensul respectiv au fost întemeiate pe raportul de expertiză medico-legală nr. 194 din 14 iulie 2016, potrivit căruia decesul lui XXXXX Dumitru a survenit anume în rezultatul împușcăturii din armă de foc, fiind probat pe parcursul judecării cauzei că inculpatul a deținut armă de foc, a avut motive clare de a trage în direcția stânei, urmele împușcăturii fiind depistate pe mâinile și hainele inculpatului Feodor Constantin.

Latura subiectivă a infracțiunii de omor, se realizează prin intenție directă sau indirectă, iar la caz, inculpatul Fiodor Constantin a acționat cu intenție indirectă, deoarece prin tragerea cu arma de foc în direcția stânei, unde se aflau oamenii, înțelegea clar posibilitatea survenirii reale a consecințelor prejudiciabile, fapt care a generat survenirea morții lui XXXXX Dumitru.

În partea ce ține de soluționarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel a menționat că raportul de expertiză nr.4037 din 20 iulie 2016 în sumă de 420 lei, raportul de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.697a-2016 din 02 august 2016 în sumă de 994 lei, raportul de expertiză medico-legală nr. 194 din 14 iulie 2016 în sumă de 560 lei, au fost dispuse de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probelor care confirmă vinovăția inculpatului, fiind acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului în vederea posibilității formulării învinuirii și atragerii persoanei la răspundere penală, acțiune care este pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel apreciind că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, neluând în considerație art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016 precum și prevederile art. 143 Cod de procedură penală.

5. Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor de fond, au declarat recursuri ordinare:

5.1. Procurorul în procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței și remiterea cauzei la rejudecare, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cererii de recurs, procurorul a menționat că:

- prin totalitatea de probe prezentate și examinate în ședința de judecată pe deplin a fost dovedită vinovăția inculpatului Feodor Constantin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal. Comiterea infracțiunii cu premeditare se confirmă prin faptul că în ziua infracțiunii, inculpatul a mers la locul unde era arma pentru a o lua, s-a deplasat pe timp de noapte, între orele 22:00 și 23:00, deci a ales timpul potrivit pentru comiterea crimei, ceea ce denotă o etapă de pregătire în realizarea infracțiunii, manifestată prin chibzuirea asupra detaliilor săvârșirii, ulterior s-a deplasat la stâna lui XXXXX Gheorghe, amplasată în extravilanul sat. XXXXX, r-ul Cahul, unde a efectuat 2 împușcături, fiind omorât XXXXX D.;

- soluția instanței de apel de a respinge cerința procurorului privitor la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpaților în beneficiul statului în sumă de 1974 lei, este neîntemeiată, or, în decizie lipsește dispoziția privind trecerea cheltuielilor judiciare pe contul statului, prin urmare în opinia recurentului au fost încălcate cerințele art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală. Practica CEDO denotă faptul, că persoana recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii urmează să suporte cheltuielile judiciare (*cazul Croissant vs Germania din 25.09.1992 nr.1361 1/88, &33-37*).

În rest, recursul procurorului conține argumente identice celor din cererea de apel a procurorului.

5.2. Avocatul Reșulschi Galina în numele inculpatului, prin care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, avocatul a menționat că:

- în prima instanță cauza s-a examinat în termen de 3-4 luni, în termeni foarte restrânși pentru un dosar de omor, ceea ce denotă faptul că i s-a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, i s-au respins absolut toate demersurile, efectuarea expertizei grafoscopice pentru stabilirea circumstanțelor dacă de la inculpat s-au ridicat ștersături de pe mâini, dacă a semnat inculpatul la ridicarea obiectelor, nu s-a numit expertiza trasologică-balistică pentru a determina traiectoria și distanța împușcăturii efectuate, nu i s-a eliberat înregistrarea audio a ședințelor de judecată solicitată de inculpat, ceea ce duce la concluzia că nu s-au efectuat înregistrări a ședinței de judecată;

- nu s-a stabilit care este motivul comiterii infracțiunii;

- instanța de apel nu a dat apreciere tuturor declarațiilor martorilor audiați pe caz;

- ordonanța de colectare a mostrelor pentru cercetare comparativă pe numele lui Feodor Constantin din 26.06.2016 și procesul verbal de colectare a mostrelor pentru cercetare comparativă pe numele lui Feodor Constantin, urmează a fi excluse din lista probelor întrucât s-au obținut cu încălcarea legislației;

- nimeni nu a văzut persoana care a împușcat, probe directe că infracțiunea a fost comisă de inculpat nu sunt, hainele cu care au fost ridicate de la soția inculpatului au fost ridicate cu încălcări procesuale fiind falsificate semnăturile, nu au fost ridicate tamponane de tifon de pe mâinile inculpatului, toate aceste încălcări procesuale și toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile legii, se interpretează în favoarea inculpatului potrivit art. 8 Cod de procedură penală;

- atât inculpatul cât și avocatul său în cererea de apel au indicat dezacordul cu privire la ridicarea tamponanelor de tifon de pe mâinile inculpatului precum și asupra declarațiilor martorilor Tanasî Vasile și Fana Varvara însă instanța de apel nu a oferit apreciere acestor dubii pe dosar;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor expuse în apelurile părții apărării;

5.3. Inculpatul Feodor Constantin, prin care fără a invoca vreunul dintre temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cererii de recurs, inculpatul a menționat că:

- cauza a fost falsificată, adevăratul vinovat fiind XXXXX Gheorghii;

- a avut mai multe demersuri în prima instanță, care au fost respinse neîntemeiat;

- nu este de acord cu concluziile experților privind constatarea morții părții vătămate;

- nu este de acord cu declarațiile martorilor acuzării, pe care le consideră neveridice;

- nu avea nici un transport în funcțiune pentru a se deplasa la data comiterii infracțiunii;

- susține că unicul martor care a declarat adevărat faptele ce au avut loc este XXXXX Alexandru;

- nu i s-a oferit timpul necesar pentru a face cunoștință cu materialele cauzei;

- de către instanțe au fost încălcate prevederile art. 8-10; 17; 19; 24; 52; 64; 66; 70; 72; 94-95; 100-101; 113; 142-144; 146; 148; 153; 245; 247; 251; 277-278; 293; 314-315; 336-337; 346; 358-359; 361; 368-370; 374-376; 379; 413 Cod de procedură penală;

- sentința și decizia sunt ilegale, deoarece eu fost emise cu încălcarea drepturilor inculpatului, și din interese materiale pe care le-a oferit adevăratul infractor XXXXX Gheorghii.

6. Referință asupra recursului procurorului, a fost depusă de către inculpat, prin care a pledat pentru respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acestea sunt vădit neîntemeiate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea acestora, din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, Colegiul penal atestă că procurorul și avocatul inculpatului au invocat în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare*

gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, iar inculpatul deși nu a indicat nici unul din temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, din conținutul argumentelor expuse și anume că fapta nu a fost comisă de către acesta, Colegiul penal atestă că respectiva poziție se subscrie temeiului prevăzut de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

7.1. Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal respinge ca fiind declarative afirmațiile părților prin care se susține că instanța de apel nu a luat în considerare argumentele expuse în cererile de apel, deoarece, verificând minuțios decizia recurată în raport cu argumentele expuse în cererile de apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că părțile au primit răspunsuri complete la argumentele esențiale înaintate, iar manifestarea dezacordului recurenților cu soluția pronunțată de instanța de apel, în speță nu constituie temei de admitere a recursurilor în sensul formulat.

De asemenea, Colegiul penal atestă, că respectând prevederile art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, unde este stipulat că nici o probă din dosar nu are o valoare prestabilită pentru instanță, instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate unora în defavoarea altora așa cum au declarat recurenții, dar coroborându-le, le-a analizat în ansamblu lor, apreciind corect că ele sunt suficiente pentru stabilirea vinovăției lui Feodor Constantin anume în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la argumentele părții acuzării prin care se invocă faptul că în speță au fost administrate suficiente probe ce demonstrează faptul că în

acțiunile inculpatului există agravanta prevăzută la lit. a) alin. (2) art. 145 Cod penal, în sensul că Feodor Constantin a comis infracțiunea de omor cu premeditare, Colegiul penal menționează că acestea nu pot fi reținute, or, la etapa judecării recursului ordinar, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a acestor instanțe.

Din atare considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia menținerii sentinței în latura condamnării lui Feodor Constantin în baza art. 145 alin. (1) Cod penal și casării în latura soluționării cheltuielilor judiciare cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, de respingere a cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat.

Drept urmare, Colegiul penal reiterează, că nu a fost comisă nici o eroare de drept, așa precum se susține de către părți, or, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța vădită între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Totodată, Colegiul penal reține că argumentele expuse de către recurenți în susținerea solicitărilor sale, în esență au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, și asupra acestora instanța s-a expus în mod întemeiat așa cum este indicat în pct. 4.1. din prezenta decizie, ajungând la o concluzie corectă privind menținerea sentinței în latura condamnării inculpatului Feodor Constantin, concluzii pe care instanța de recurs le însușește, considerând că nu este necesară repetarea acestora. În acest sens Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare.

Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de

recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Așadar, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a susținut soluția primei instanțe, care a constatat cu certitudine că, la data de 25 iunie 2016, în jurul orei 22:00, Feodor Constantin a efectuat două împușcături din arma pe care o deținea, ridicată de la domiciliul său, în direcția lui XXXXX Dumitru, în rezultatul căruia ultimul a decedat, respectiva faptă fiind confirmată prin declarațiile martorilor XXXXX Maria și XXXXX Ivan care atât în prima instanță cât și în instanța de apel, în mod repetat au comunicat că, pe la orele 22.00, au văzut cum s-a apropiat un automobil, au auzit o împușcătură, după care încă una, XXXXX Dumitru a căzut jos ,iar martorii au fugit ca să se ascundă. Ulterior peste 5-6 minute au auzit cum automobilul din a treia încercare s-a pornit și a plecat, iar potrivit declarațiilor martorului XXXXX Gheorghe, ciobanii care erau angajați la el, au fost amenințați de către Feodor Constantin, deoarece oile i-au distrus semănăturile inculpatului, producându-i prejudiciul material.

Contrar argumentelor expuse de către partea apărării privind lipsa vinovăției inculpatului, Colegiul penal apreciază ca fiind corectă reținerea instanței de apel a declarațiilor inculpatului Feodor Constantin depuse în cadrul examinării cauzei la faza judecării precum și a celor inițiale de la urmărirea penală, potrivit cărora: „el admite și se gândește că fiind în stare de ebrietate și nervos că oile lui XXXXX G. i-au distrus culturile agricole, probabil a luat arma de vânătoare, s-a deplasat la stâna lui XXXXX G. unde a efectuat 2 împușcături. Dar nu este convins că el a avut scopul să omoare pe cineva, doar să-i sperie pe ciobanii ca să nu umble cu oile pe câmpurile lui. Inculpatul a declarat că posibil a tras (focuri) în direcția stânei, fiind în stare de ebrietate și din neatenție l-a nimerit în XXXXX care a decedat. A menționat Fiodor C. că el la fața locului se putea deplasa cu mașina de model Ford Escort ori cu motocicletă” (f.d.52-54,vol.I).

În ce privește argumentele părții apărării privind încălcarea drepturilor inculpatului de a face cunoaștință cu materialele cauzei pentru a-și pregăti apărarea corespunzătoare, Colegiul penal la fel apreciază aceste argumente ca fiind declarative, întrucât din materialele cauzei se atestă că potrivit procesului-verbal de anunțare despre terminarea urmăririi penale și prezentarea a materialelor de urmărire penală învinuitului și apărătorului din 13 octombrie 2016 (f.d.233,vol.I) inculpatul a refuzat să facă cunoaștință cu materialele cauzei și să semneze. Ulterior la 18 octombrie 2016, avocatul Tudor Chircu a înaintat cerere (f.d.1 Vol.III) potrivit căruia se indică că Feodor Constantin a refuzat inițial să facă cunoaștință de materialele dosarului, însă ulterior în urma convorbirilor confidențiale, inculpatul a acceptat să facă cunoaștință împreună cu avocatul în incinta Judecătoriei Cahul. Respectiv inițial inculpatul a refuzat în mod benevol a face cunoaștință cu materialele cauzei penale, după care acestuia i-a fost oferită posibilitatea de a studia propria cauză

penală atât în primă instanță cât și în incinta Curții de Apel Cahul la data de 20 aprilie 2018 (f.d.117 vol.III) și la data de 20 septembrie 2019 (f.d.146, vol.III).

Cu referire la alegațiile avocatului inculpatului privind refuzul instanței de apel de a audia martorii solicitați de partea apărării, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate, întrucât instanța de apel a admis demersurile părții apărării fiind audiați unii martori în mod repetat cât și martori suplimentari, precum: martorul XXXXX Ivan (f.d. 162-164 vol. II); martorul XXXXX Lidia (f.d. 195- 197, vol.II); martorul minor XXXXX Alexandru (f.d. 172-174 vol, II); martorul XXXXX Ivan (f.d.181-183,vol.II); martorul Feodor Natalia (f.d. 198,vol.II); martorul XXXXX Ion (f.d.212-215,vol.II); martorul XXXXX Alexandru (f.d.216,vol.II).

La fel, argumentele inculpatului privind faptul nesemnării actelor de la urmărirea penală au primit aprecierea instanței de apel, care corect a făcut referire la concluziile expertizei grafologice nr.34/12/l-R-500 din 25 noiembrie 2016, potrivit cărora semnătura de pe f.d. 100 și 101 probabil a fost efectuată de inculpatul Feodor Constantin, în raport fiind notat și că probabilitatea reiese din simplitatea executării semnăturii, din care motiv nu a fost posibil de stabilit diferențe în volumul necesar pentru o concluzie categorică pozitivă.

În ce privește alegațiile inculpatului cu privire la faptul că unicele declarații veridice pe caz reprezintă depozițiile martorului minor XXXXX Alexandru, Colegiul penal a stabilit că instanța de apel la acest capitol corect a apreciat că potrivit raportului de expertiză judiciară nr.57 din 29 ianuarie 2018 (f.d.231-236,237-241, vol. III) experții au concluzionat că, reieșind din vârsta minorului XXXXX Alexandru și starea lui de dezvoltarea fiziologică și psihologică, au fost constatate elemente de fantezie, răspunsurile martorului XXXXX Alexandru la întrebările puse în cadrul procesului penal, nu reflectă realitatea obiectivă, care a avut loc la data de 25 iunie 2016.

În privința argumentelor părții acuzării privind netemeinicia deciziei instanței de apel în partea respingerii cererii privind recuperarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, Colegiul penal reține că la acest capitol instanța de apel a exercitat în deplină măsură atribuțiile legale ce reglementează soluționarea acestui aspect, corect interpretând și aplicând prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, indicând motivele corespunzătoare și clare ce au dus la respingerea cererii procurorului, or, potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor de efectuare a expertizei este un drept discreționar al instanței. Norma juridică respectivă urmează a fi aplicată inclusiv ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018, prin care a fost exclus alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) al normei respective se face din contul bugetului de stat.

Prin urmare, se atestă acordarea de către legislație instanțelor de judecată competențelor de a analiza și soluționa în fiecare caz concret

chestiunea privind compensarea cheltuielilor judiciare, însă cu referire la caz prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală erau în vigoare la momentul întocmirii *raportului de expertiză nr. 4037 din 20 iulie 2016 în sumă de 420 lei, raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr.697a-2016 din 02 august 2016 în sumă de 994 lei și raportul de expertiză medico-legală nr. 194 din 14 iulie 2016 în sumă de 560 lei*, costul cărora se solicită de a fi încasat de la inculpat, iar practica judiciară la care a făcut referire recurentul este irelevantă speței.

În raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare declarate în speță, în care nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite în sensul temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile părților, iar careva erori ce pot constitui temei de casare prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu au fost stabilite.

7.2. Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, ce reiese din conținutul recursului declarat de către inculpatul Feodor Constantin care susține că nu el a comis infracțiunea incriminată dar o altă persoană, astfel semnalând lipsa subiectului ca element constitutiv al componentei de infracțiune incriminată, în acest sens instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Asupra poziției expuse de inculpat, Colegiul penal o apreciază ca fiind declarativă, ce reiese din linia de apărare a inculpatului în vederea evitării răspunderii penale, însă instanța de recurs a stabilit că pe parcursul judecării cauzei instanțele de fond, în urma cercetării cumulului de probe administrate în speță, printre care și declarațiile inculpatului de la urmărirea penală, unde acesta a declarat că: *„el admite și se gândește că fiind în stare de ebrietate și nervos că oile lui XXXXX G. i-au distrus culturile agricole, probabil a luat arma de vânătoare, s-a deplasat la stâna lui XXXXX G. unde a efectuat 2 împușcături. Dar*

nu este convins că el a avut scopul să omoare pe cineva, doar să-i sperie pe ciobanii ca să nu umble cu oile pe câmpurile lui. Inculpatul a declarat că posibil a tras (focuri) în direcția stâniei, fiind în stare de ebrietate și din neatenție l-a nimerit în XXXXX care a decedat. A menționat Fiodor C. că el la fața locului se putea deplasa cu mașina de model Ford Escort ori cu motocicletă”, corect a stabilit că anume Feodor Constantin a efectuat două împușcături cu arma de vânătoare, în direcția ciobanului XXXXX Dumitru, cauzându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață sub formă de traumatism balistic orb din armă de vânătoare cu alică, traumă deschisă cranio-cerebrală, fractură găurită a osului parieto-tâmplă de dreapta, contuzie cu defect a țesutului cerebral în proiecția plăgii împușcate, care au dus la decesul lui XXXXX Dumitru, instanța calificând și stabilind corect vinovăția inculpatului Feodor Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal atestă, că instanța de apel corect a statuat că prima instanță a analizat acțiunile inculpatului în coroborare cu probatoriul acumulat și a încadrat juridic corect acțiunile inculpatului Feodor Constantin, iar instanța de apel la rândul său respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a ajuns la soluția descrisă în pct. 4 din prezenta decizie, motivându-și temeinic soluția, motivare pe care instanța de recurs o însușește pe deplin, nefiind necesară o nouă reiterare a acesteia, așa cum prevede și jurisprudența CtEDO în acest sens.

Prin urmare, Colegiul penal stabilește netemeinicia invocării incidenței în speță a temeiurilor de casare prevăzute și la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, deoarece asemenea eroare în speță nu a fost comisă.

7.3. În ceea ce ține de faptul că partea acuzării și-a întemeiat recursul pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanța de recurs menționează că procurorul nu au motivat recursul sub aspectul temeiului de casare invocat, nefiind specificate care ar fi acele prevederi legale care au fost aplicate eronat la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Feodor Constantin.

Astfel, în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu poate examina incidența temeiului invocat în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, deoarece instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

7.4. În conținutul recursului declarat de procuror, acesta a invocat drept temei pentru declararea recursului și prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, susținând că instanțele de fond neîntemeiat au exclus din învinuirea înaintată inculpatului semnul calificativ „cu premeditare”, în acest

sens menționând că învinuirea înaintată conform rechizitoriului este corectă iar aprecierile instanței sunt eronate.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La caz, instanța de recurs constată că temeiul consemnat de procuror în cererea de recurs ordinar nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Sub acest aspect, reieșind din sensul legislației în vigoare, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial, iar instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Însă, pentru o atare concluzie, trebuie să se țină seama de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită și dacă această faptă a fost încadrată corect în norma penală, iar dacă faptei i s-a dat o încadrare juridică în baza altei norme penale, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La caz, se constată că instanțele de fond au cercetat toate probele administrate în cauză și le-au oferit o apreciere obiectivă, care în ansamblul lor, au confirmat vinovăția inculpatului Feodor Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

Sub acest aspect se va reține că deși Feodor Constantin, inițial a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, acțiunile acestuia au fost corect recalificate de către prima instanță conform prevederilor art. 145 alin. (1) Cod penal, care a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, în consecință atribuind o încadrare juridică justă acțiunilor incriminate inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal, apreciază ca fiind legal fundamentată concluzia instanțelor de fond cu privire la excluderea din textul incriminator a agravantei „cu premeditare” invocând corect că amenințarea făcută de Feodor Constantin în adresa ciobanului, martorului XXXXX Ion cu arma, pentru distrugerea culturilor agricole, fapt menționat și de inculpatul Feodor Constantin în cadrul urmăririi penale, nu poate fi apreciată ca planificarea acțiunii de către inculpat dar a fost apreciată ca motiv de răzbunare a inculpatului, or, potrivit declarațiilor atât a inculpatului Feodor Constantin, cât și a martorilor audiați în prezenta cauză penală, instanța de apel corect a constatat că inculpatul nu cunoștea personal victima XXXXX Dumitru, nu se afla în careva relații ostile, astfel agravanta de premeditare susținută de către partea acuzării a fi aplicabilă speței, nu sa adevărit, fapt care reiese atât din declarațiile martorilor XXXXX Ivan și XXXXX Maria cât și prin procesul-verbal

al experimentului la fața locului din 08 iulie 2016, potrivit căruia s-a stabilit că distanța de la locul tragerii până la cadavru fiind de 50 metri, fiind văzută de la locul tragerii, flacăra improvizată, fapt ce nu a permis inculpatului de a vedea cert anume persoana lui XXXXX Dumitru.

Așadar, Colegiul penal apreciază a fi corecte concluziile instanței de apel care a reținut că motivului de răzbunare a inculpatului Feodor Constantin a fost realizat prin tragerea de focuri în direcția stânei și indirect, l-a împușcat pe XXXXX Dumitru care se califică ca omorul unei persoane, nefiind demonstrată premeditarea acestei infracțiuni.

Față de considerentele enunțate, Colegiul penal evidențiază că alegațiile părții acuzării în sensul că probatoriul prezentat la dosar atestă cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de omor cu premeditare, sunt lipsite de careva temei, prin urmare temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nu sa adeverit.

Raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs concluzionează că temeiurile de casare invocate de către recurenți și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit aplicabilitatea la caz întrucât decizia atacată este legală și întemeiată, iar recursurile sunt vădit neîntemeiate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea acestora.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, de către avocatul Reșulschi Galina în numele inculpatului și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui **Feodor Constantin XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 iunie 2020**.

Președinte
Judecătorii

/semnătură/
/semnătură/
/semnătură/

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor